

Інтернет-проект
«Ми – патріоти Черкащини»

**Підпроект «Збережемо природу
заради майбутнього»**

**ЕКОЦИД – наслідки
війни для довкілля**

Підготував
учень 11-Б класу
Ватутінського ліцею №2
Маркопольський Владислав

Третій рік росіяни безжально обстрілюють українські території, а відтак — отруюють наші землі небезпечними хімічними речовинами, зменшують біорізноманіття, порушують цілі екосистеми.

ВІЙНА ТА ЕКОЛОГІЯ

**ЧОМУ ПРИРОДА СТАЄ ЖЕРТВОЮ
ЗБРОЙНОГО КОНФЛІКТУ?**

Дизельні та паливні генератори

Понад рік в Україні запроваджувалися аварійні та віялові відключення світла, а масові ракетні обстріли призводили до блекаутів.

Тоді бізнеси та українці були змушені використовувати альтернативні джерела електроенергії – дизельні або бензинові генератори. За 2022 рік в Україну завезли майже 670 тисяч генераторів.

Дизельні та паливні генератори

Двигуни внутрішнього згоряння, які використовуються у генераторах, забруднюють довкілля шкідливими речовинами (оксид вуглецю, чадний газ, сажа, оксиди азоту та дрібнодисперсний пил), які впливають на здоров'я людей.

Серед уразливих категорій – люди, які хворіють на гострі респіраторні захворювання, люди з астмою або із захворюваннями серця.

Також дрібнодисперсний пил здатен проникати в кров, судини, легені та може чинити негативний вплив на роботу мозку і нервової системи, сприяти розвитку хронічних захворювань.

Детонація боєприпасів

Детонація ракет, артилерійських снарядів та мін утворює низку хімічних сполук – чадний і вуглекислий газ, водяна пара, оксид азоту, азот тощо.

Також випаровується низка токсичних елементів, наприклад, оксид сірки й азоту, які під час окислення можуть призвести до кислотних дощів.

Це може спричинити опіки рослин, слизових тканин дихальних органів людини, птахів і т.д.

Лісові пожежі

Внаслідок військових дій на сьогодні постраждало понад 3 млн га лісів, що становить майже третину лісового фонду України. Лише внаслідок пожежі у Херсонському національному парку згоріло близько 80% острівної частини території. На відновлення лісів потрібно близько **10 років**, проте деякі з них втрачені назавжди.

Варто зазначити, що через Україну проходить багато шляхів міграції птахів, багато тварин із Червоної книги проживають на природоохоронних територіях, тому через пожежі вони можуть загинути.

Забруднення води

- **Затоплення шахт**

Коли шахта руйнується, необхідно відкачати воду з підземних горизонтів. Якщо цього не зробити, вони будуть затоплені ґрунтовими водами. небезпека полягає в тому, що вода в шахті може бути забруднена важкими металами. Якщо забруднені ґрунтові води потрапляють у навколишні ґрунти, то ці території стають непридатними для сільського господарства.

- **Забруднення агрохімікатами**

Водні ресурси забруднюються і через потрапляння у них хімічних речовин, зокрема агрохімікатів. У квітні 2022 року уламки збитої [російської ракети](#) [пошкодили шість резервуарів на складі мінеральних](#) добрив на Тернопільщині. Унаслідок влучання стався витік, яким було забруднено ґрунт та річку Іква, що входить до басейну Дніпра. Через потрапляння речовини до водойми загинула велика кількість риби.

- **Обстріли та теракти на ГЕС**

Загроза значному підвищенню рівня ґрунтових вод в регіонах України. Це означає збільшення вологості у ґрунті і так званий посол, згубний для рослинності.

Згодом це призведе, наприклад, до остаточного зникнення реліктових залишків природних лісів, тварин та продовження ерозії у майбутньому.

- **Знищення військової техніки**

Від підбитої і знищеної військової техніки у воду потрапляють мастильні матеріали та розливи палива, які порушують хімічний баланс вод. Домішки металів критично забруднюють підземні води.

Пальне, яке залишається у підбитій військовій техніці, призводить до горіння, забруднення повітря та забруднення ґрунтів і водних ресурсів. Потраплення техніки у водні ресурси також небезпечне, бо окислення металу призводить до забруднення води, а залишки пального відносить течія.

Забруднення ґрунту

- **Рух сухопутної військової техніки**

Рух важкої військової техніки призводить до критичних змін ландшафту. Також внаслідок пересування відбувається забруднення ґрунтів паливно-мастильними матеріалами та іншими нафтопродуктами. Внаслідок цього знижується водопроникність ґрунту, витісняється кисень, порушується кореневе живлення рослин, гальмується їх ріст і розвиток.

Забруднення ґрунту

- **Випалені чорноземи**

Утворення чорнозему в природі займає близько 10 тисяч років. Знищити ж його можна за мить, коли стається вибух ракети. Більшість бойових дій на території нашої країни відбувається саме там, де поширений унікальний і дуже родючий ґрунтовий шар.

Сірка, яка осідає в ґрунті після вибуху, у реакції з росою чи туманом перетворюється на сірчану кислоту, яка випалює рослинність, бактерії та черв'яків – усе, що формує ґрунт.

- **Поховання вбитих**

Через масові поховання вбитих російських окупантів, зони ведення запеклих бойових дій перетворюються на величезні могильники. Зрозуміло, що вирощувати с/г культури на такій землі у найближчому майбутньому – суворо заборонено.

ВИСНОВОК

Можна впевнено стверджувати, що росія чинить екоцид на нашій території. Важко навіть уявити скільки часу потрібно на очищення та відновлення наших земель, водних ресурсів та повітря. Проте зрозуміло вже зараз – наслідки цієї війни кожен українець відчуватиме на собі дуже тривалий час. Екологія та її вплив на здоров'я кожного українця є однією з проблем післявоєнного відновлення в Україні, яка потребує спільних зусиль для її подолання.